

Zadeva C-205/07

Kazenski postopek zoper Lodewijka Gysbrechtsa in Santurel Inter BVBA

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo Hof van beroep te Gent)

„Členi od 28 ES do 30 ES – Direktiva 97/7/ES – Varstvo potrošnikov glede sklepanja pogodb pri prodaji na daljavo – Rok za odstop od pogodbe – Prepoved zahtevati predplačilo ali plačilo od potrošnika pred potekom roka za odstop od pogodbe“

Sklepni predlogi generalne pravobranilke V. Trstenjak, predstavljeni 17. julija
2008 I - 9949
Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 16. decembra 2008 I - 9979

Povzetek sodbe

*Prosti pretok blaga – Količinske omejitve pri izvozu – Ukrepi z enakim učinkom – Pojem
(člen 29 ES; Direktiva Parlamenta in Sveta 97/7, člen 6)*

Člen 29 ES ne nasprotuje nacionalni ureditvi, ki ponudniku v okviru čezmejne prodaje na daljavo prepoveduje, da od potrošnika pred iztekom roka za odstop od pogodbe zahteva predplačilo ali kakršno koli plačilo, vendar pa nasprotuje temu, da je pri uporabi te ureditve prepovedano, da pred iztekom navedenega roka zahteva številko potrošnikove plačilne kartice.

Takšna prepoved ponudniku je namreč, čeprav bi se ta zavezal, da pred iztekom navedenega roka ne bo uporabil plačilne kartice za unovčenje plačila, ukrep z enakim učinkom, kot je količinska omejitev pri izvozu. Posledice takšne prepovedi so na splošno pomembnejše za čezmejno prodajo, ki poteka neposredno s potrošniki, posebej za tisto, ki se izvaja prek interneta, in to predvsem zaradi ovir, ki otežujejo pravni pregon v drugi državi članici v primeru zamude potrošnikov, zlasti kadar gre za prodajo za razmeroma nizke zneske. Takšna prepoved ima, čeprav velja za vse trgovce na nacionalnem ozemlju, vseeno večje posledice za proizvode, ki zapuščajo trg države članice izvoznice, kot za prodajo proizvodov na nacionalnem trgu navedene države članice.

V zvezi z vprašanjem, ali je takšen ukrep mogoče upravičiti s ciljem zaščite potrošnikov, se zdi prepoved zahteve po predplačilu ustrezna in sorazmerna za zagotovitev učinkovitega uveljavljanja pravice do odstopa od

pogodbe. Glede tega morajo države članice, prvič, ob spoštovanju prava Skupnosti, določiti porazdelitev tveganja neizpolnitve med ponudnikom in potrošnikom, ki obstaja pri prodajnih pogodbah na daljavo zaradi časovne razlike med izpolnitvijo pogodbenih obveznosti vsake izmed strank. Drugič, čeprav se s prepovedjo zahteve plačila med rokom za odstop od pogodbe poveča negotovost ponudnikov v zvezi s plačilom kupnine za dobavljeno blago, je vendar ta prepoved nujna za zagotovitev visoke ravni zaščite potrošnika. Potrošnik, ki je ponudniku plačal predujem, bo namreč težje uveljavljal svojo pravico do odstopa od pogodbe, čeprav dobavljeno blago ne ustreza popolnoma njegovim pričakovanjem.

Po drugi strani je prepoved zahtevati številko potrošnikove plačilne kartice koristna zgolj za odpravo tveganja, da bi ponudnik pred iztekom roka za odstop od pogodbe unovčil kupnino. Če se to tveganje kljub temu uresniči, je to ravnanje ponudnika samo po sebi kršitev prepovedi zahtevati plačilo pred iztekom roka za odstop od pogodbe in jo je treba šteti za ustrezen in sorazmeren ukrep za doseg cilja, ki ga želi doseči, tako da prepoved ponudniku, da bi zahteval številko potrošnikove plačilne kartice, preseže tisto, kar je za doseg cilja, ki ga želi doseči, nujno potrebno.

(Glej točke 42, 43, 52, od 54 do 56 in od 60 do 62 ter izrek.)